

Een verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid inzake motorrijtuigen is verplicht wanneer het betrokken voertuig in een lidstaat is ingeschreven en niet regelmatig uit het verkeer is genomen

Deze verplichting kan niet worden uitgesloten op grond van het enkele feit dat een geregistreerd voertuig op een gegeven moment wegens de technische staat ervan niet geschikt is voor de weg

Op 7 februari 2018 is de Powiat Ostrowski (district Ostrów, Polen), een Poolse lagere overheid, via de rechter na een verbeurdverklaring eigenaar geworden van een in Polen geregistreerd voertuig. Na de kennisgeving van deze beslissing op 20 april 2018, heeft het district het voertuig verzekerd met ingang van de eerstvolgende dag dat zijn kantoren waren geopend, te weten maandag 23 april 2018.

Gezien de slechte technische staat van het voertuig heeft het district besloten dit voertuig ter vernietiging naar de sloop af te voeren. Op 22 juni 2018 is het voertuig op basis van de door de autosloperij afgegeven verklaring uitgeschreven.

Op 10 juli 2018 heeft het Ubezpieczeniowy Fundusz Gwarancyjny (waarborgfonds voor verzekeringen, Polen) het district een geldboete van 4 200 PLN (ongeveer 933 EUR) opgelegd wegens de niet-nakoming van zijn verplichting om in de periode van 7 februari tot en met 22 april 2018 voor dit voertuig een verzekering af te sluiten tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van dit voertuig aanleiding kon geven.

Het district heeft bij de Sąd Rejonowy w Ostrowie Wielkopolskim (rechter in eerste aanleg Ostrów Wielkopolski, Polen) beroep ingesteld. Het verzocht deze rechter om vast te stellen dat het in de betrokken periode niet verplicht was het voertuig te verzekeren. De rechter heeft het Hof gevraagd of er een verplichting bestaat om een wettelijke aansprakelijkheidsverzekering te sluiten voor een in een lidstaat geregistreerd voertuig dat zich op een privéterrein bevindt, dat wegens de technische staat ervan niet aan het verkeer kan deelnemen en dat overeenkomstig de keuze van de eigenaar bestemd is voor de sloop.

In zijn arrest van vandaag heeft het Hof geoordeeld dat een verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid waartoe de deelneming aan het verkeer van motorrijtuigen aanleiding kan geven verplicht is wanneer het betrokken voertuig in een lidstaat is ingeschreven, indien dit voertuig niet overeenkomstig de toepasselijke nationale regeling rechtmatig uit het verkeer is genomen.

Beoordeling door het Hof

In de eerste plaats merkt het Hof op dat in beginsel een verzekering tegen de wettelijke aansprakelijkheid inzake de deelneming aan het verkeer van een motorrijtuig moet worden afgesloten voor een in een lidstaat geregistreerd voertuig dat zich op een privéterrein bevindt en dat overeenkomstig de keuze van de eigenaar bestemd is voor de sloop, zelfs wanneer dit voertuig wegens de technische staat ervan op een bepaald tijdstip niet geschikt is voor de weg.

In dit verband herinnert het Hof eraan dat het begrip „voertuig”¹ objectief is en losstaat van het gebruik dat van het betrokken voertuig wordt gemaakt of kan worden gemaakt, dan wel van de bedoeling van de eigenaar of van iemand anders om het effectief te gebruiken.

De technische staat van een voertuig kan in de loop van de tijd variëren en het eventuele herstel ervan hangt af van subjectieve factoren, zoals de bereidheid van de eigenaar of de houder ervan om de nodige reparaties uit te voeren of te laten uitvoeren en de beschikbaarheid van het daartoe benodigde budget. Bijgevolg zou afbreuk worden gedaan aan het objectieve karakter van het begrip „voertuig” indien het enkele feit dat een voertuig op een gegeven moment ongeschikt is voor de weg zou volstaan om het zijn hoedanigheid van voertuig te ontnemen en dus om het te onttrekken aan de verzekeringsplicht. Bovendien houdt de verzekeringsplicht² geen verband met het gebruik van het voertuig als vervoermiddel op een bepaald tijdstip, noch met de vraag of het betrokken voertuig schade heeft veroorzaakt. Bijgevolg kan de verzekeringsplicht niet worden uitgesloten om de enkele reden dat een geregistreerd voertuig op een gegeven moment wegens de technische staat ervan niet geschikt is voor de weg en dus geen schade kan veroorzaken, ook al verkeert het sinds de overdracht van de eigendom in die staat. Ook het voornemen van de eigenaar of van iemand anders om het voertuig te laten vernietigen volstaat op zich niet om aan te nemen dat het zijn hoedanigheid van „voertuig” verliest en aldus aan deze verzekeringsplicht ontsnapt. De kwalificatie als „voertuig” en de omvang van de verzekeringsplicht kunnen immers niet afhangen van deze subjectieve factoren, aangezien daardoor afbreuk zou worden gedaan aan de voorspelbaarheid, de stabiliteit en de continuïteit van deze verplichting, die moet worden geëerbiedigd om de rechtszekerheid te waarborgen.

In de tweede plaats oordeelt het Hof dat de principiële verplichting om een verzekering af te sluiten voor een in een lidstaat geregistreerd voertuig dat zich op een privéterrein bevindt en door de eigenaar voor de sloop is bestemd, ook al is het op een bepaald moment wegens de technische staat ervan niet geschikt voor de weg, geboden is om de bescherming van slachtoffers van verkeersongevallen te garanderen, aangezien het schadevergoedingsorgaan dat materiële schade of lichamelijk letsel veroorzaakt door een niet-verzekerd voertuig³ dient te vergoeden, alleen moet optreden in het geval dat een verzekering verplicht is. Deze uitlegging waarborgt dat deze slachtoffers in ieder geval schadeloos worden gesteld, ofwel door de verzekeraar op grond van een daartoe strekkende overeenkomst, ofwel door het schadevergoedingsorgaan in het geval het bij een ongeval betrokken voertuig niet is verzekerd of wanneer dit niet is geïdentificeerd. Voorts kan daarmee de doelstelling om het vrije verkeer van zowel voertuigen die gewoonlijk op het grondgebied van de Unie gestald zijn als de inzittenden te waarborgen, zo goed mogelijk worden verwezenlijkt. Enkel indien een verhoogde bescherming wordt geboden aan eventuele slachtoffers van ongevallen die door motorrijtuigen zijn veroorzaakt, kan namelijk van de lidstaten worden verlangd⁴ af te zien van systematische controles op de verzekering van voertuigen die vanaf het grondgebied van een andere lidstaat hun grondgebied binnenkomen, hetgeen onontbeerlijk is om dit vrije verkeer te waarborgen.

In de derde en laatste plaats preciseert het Hof dat een voertuig slechts van de verzekeringsplicht kan worden uitgesloten indien het overeenkomstig de toepasselijke nationale regeling officieel uit het verkeer is genomen. Uit de registratie van een voertuig blijkt immer weliswaar in beginsel dat het geschikt is voor de weg en dus als vervoermiddel kan worden gebruikt, maar een geregistreerd voertuig kan objectief gezien definitief ongeschikt zijn voor de weg wegens de slechte technische staat ervan. Deze ongeschiktheid voor de weg en het verlies van de hoedanigheid van „voertuig” moeten echter objectief worden vastgesteld. De uitschrijving van het voertuig kan weliswaar een dergelijke objectieve vaststelling vormen, maar het Unierecht⁵ bepaalt niet hoe een voertuig rechtmatig uit het verkeer kan worden genomen. Bijgevolg kan overeenkomstig de toepasselijke nationale regeling op een andere wijze dan door de uitschrijving van het betrokken voertuig worden vastgesteld dat dit uit het verkeer is genomen.

¹ Artikel 1, punt 1, van richtlijn 2009/103.

² Artikel 3, eerste alinea, van richtlijn 2009/103.

³ Artikel 10, lid 1, van richtlijn 2009/103.

⁴ Artikel 4 van richtlijn 2009/103.

⁵ Richtlijn 2009/103.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170